

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตราที่ 6 มีหลักว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข หมวดที่ 1 มาตราที่ 7 ได้ระบุว่า กระบวนการเรียนการสอนนั้นต้องให้อึดต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อ สนองความแตกต่างในความสามารถความถนัด ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และให้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง รวมทั้งการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยใช้ในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

การเรียนรู้ในด้านดนตรีสากล เป็นวิชาแขนงหนึ่ง ที่มุ่งพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ถ้าเรียนในด้านทฤษฎีเพียงอย่างเดียว โดยไม่ใช้ทักษะปฏิบัติ ก็จะไม่เกิดผลประโยชน์ การศึกษาทฤษฎีในเบื้องต้นแล้วจึงลงมือปฏิบัติควบคู่กันไป การที่จะเรียนดนตรีให้ได้ผลนั้นจำเป็นจะต้องมีทักษะปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎีผู้ที่เรียนรู้นั้นจะได้ผลดี ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้ด้วยว่า ให้สถานศึกษาเป็นผู้จัดหลักสูตรของตนเองให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรหรือมาตรฐานที่กล่าว ในหลักสูตรสถานศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรของตนเองขึ้นมาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนควรได้รับจากการศึกษา และมุ่งเน้นให้สถานศึกษาสามารถกำหนดสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของตนเองด้วย (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2545 : 3)

การพัฒนาประเทศจะประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรของประเทศนั้นๆ เป็นสำคัญ ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยทั้งทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยจึงจำเป็นต้องมุ่งพัฒนาส่งเสริมทางการศึกษา ให้แก่เด็กและเยาวชนในการเรียนรู้ ดนตรีเป็นสาระหนึ่งในกลุ่มศิลปะของหลักสูตรวิชาดนตรีในการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเรียนการสอนดนตรีโดยใช้ทักษะปฏิบัติเป็นสิ่งสำคัญยิ่งเพราะดนตรีเป็นเรื่องของทักษะ ดังนั้นในการเรียนรู้นั้นจึงควรมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทักษะดนตรีโดยตลอด ทั้งการฟังเพลงการร้องเพลง การเคลื่อนไหวร่างกาย การปฏิบัติเครื่องดนตรี การสร้างสรรค์ในลักษณะต่างๆ และการอ่านโน้ต

สภาพปัจจุบันของประเทศไทยมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วทั้งนี้ เป็นผลมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งการได้รับวัฒนธรรม จากต่างชาติ ทำให้ประชาชนในชาติเกิดการแข่งขันกันเพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับตัวเอง สภาพของ สังคมไทยจึงเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดปัญหา ด้าน พฤติกรรมของคนในสังคมตามมา เช่น การขาดระเบียบวินัย การขาดความรับผิดชอบ การเอาใจเอาเปรียบกันของคนในสังคม ส่งผลให้วิถีชีวิตและค่านิยมดั้งเดิมที่ฝังามของคนไทยเริ่มจางหายไป พร้อมๆกับการล่มสลายของสถาบันครอบครัวสังคม และวัฒนธรรมท้องถิ่น “ความรับผิดชอบ” จึง เป็นเรื่องที่ได้รับการกล่าวถึงมากเรื่องหนึ่ง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ. 2539 : 8)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 1 มาตราที่ 7 ได้กล่าวถึงการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ การฝึกให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความมีระเบียบวินัย ความ ซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน อดกลั้น ในการศึกษาเล่าเรียน และ การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม โรงเรียนประสบปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ของนักเรียนเพิ่ม มากขึ้น เช่น พฤติกรรมขาดความรับผิดชอบ หรือ ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ครูมอบหมาย ส่งผลต่อการหล่อหลอมบุคลิกภาพ และ เป็นการสร้างนิสัยเห็นแก่ตัวให้กับนักเรียน ซึ่งจึงชัดเจน มุ่ง การเรียนรู้เนื้อหาทางวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว ทำให้กลายเป็นคนที่ไม่มีความสร้างปัญหาให้แก่ สังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 12)

การพัฒนาผู้เรียนให้ทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสังคมมุ่งจิตสำนึกที่ดีที่ ถูกต้องให้ผู้เรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การพัฒนาความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ถือได้ว่า นักเรียนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า จึงจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้เด็กเหล่านี้ มีความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่เปรียบเสมือนรากฐานที่จะช่วยให้กิจกรรมต่างๆ สำเร็จลุล่วง ไปได้ด้วยดี เพื่อให้เด็กเหล่านี้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตสามารถประสบความสำเร็จใน หน้าที่ของตนเอง ที่ได้รับมอบหมายมีความมั่นใจตนเองพร้อมที่จะรับสถานการณ์ใหม่ๆ มีความ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี มองเห็นคุณค่า ในตัวเองและพัฒนาตนเอง ให้เกิดความพร้อมในทุกๆ โรงเรียนจึงถือได้ว่าเป็นสถาบันที่จะช่วย พัฒนานักเรียนในทุกๆ ด้าน มีเหตุผล มีทักษะในด้านต่างๆ ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (จันทร์จิรา มูลเมือง. 2535 : 9)

แวกเนอร์และแมคคอมบี้ (Wagner & McCombs. 1995 : 32-35) ได้กล่าวว่า อดีตที่ผ่านมา สภาพการจัดการเรียนรู้เป็นการจัด โดยใช้ครูเป็นศูนย์กลาง ครูจะยึดเนื้อหาหลักสูตร รวมถึงการ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ก็เป็นไปตามมุมมองของผู้จัดการเรียนรู้เอง เป็นหลักและความคิดว่า

การกระทำเช่นนี้ จะสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หากครูยังยึดการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นครูเป็นศูนย์กลาง ย่อมจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและปิดประตูที่จะรับรู้ แต่ผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า ระบบการเรียน โดยครูเป็นศูนย์กลางเช่นนี้ ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรซึ่งสาเหตุสำคัญมีหลายประการ แต่ปัญหาหนึ่งเป็นที่ทราบกันทั่วไปคือ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ของนักเรียนเอง เป็นสาเหตุสำคัญที่เกิดปัญหาในการจัดการเรียนรู้ ปัจจุบันบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ ครูเป็นเพียงผู้คอยแนะนำ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงผู้คอยอำนวยความสะดวกช่วยเหลือแนะนำ เมื่อนักเรียนต้องการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์

ปัจจุบัน โลกแคบลงเนื่องจากเทคโนโลยีทางการสื่อสาร มีความทันสมัยมากขึ้น การติดต่อรับข่าวสาร สะดวกรวดเร็วเราสามารถทราบข่าวสารได้ทั่วโลก ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งเราจะสามารถทราบข่าวสารได้จาก สื่อหลายแขนง เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เป็นต้น ภาพวีดิทัศน์นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของสื่อโทรทัศน์เพราะโทรทัศน์จะสื่อสารด้วยภาพและเสียง เพื่อที่จะถ่ายทอดเรื่องราวตลอดจนแนวความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ความสวยงามเผยแพร่ไปยังผู้ที่สนใจได้รับรู้ในเรื่องต่างๆ ได้เกิดความรู้ความเข้าใจพร้อมทั้งเนื้อหาสาระ อย่างถูกต้องดังคำที่กล่าวว่า “ภาพหนึ่งภาพมีความหมายมากกว่าคำพูด หรือการเขียนนับพันคำ”

สื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อการจัดการเรียนรู้อย่างหนึ่ง ที่มีความเหมาะสมในการที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ด้านทักษะปฏิบัติ และ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพราะสื่อประเภทนี้สามารถให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ทั้งภาพ เสียง สี และสิ่งต่างๆ ที่ประกอบเข้าด้วยกัน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น เพราะการจัดการเรียนรู้โดยมีทั้งภาพและเสียงที่สัมพันธ์กันสมจริงครบถ้วน จะดึงดูดความสนใจ ทำให้เกิดความเข้าใจทักษะโดยตรงได้ง่ายและลึกซึ้งสามารถจดจำบทเรียนได้นาน ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ วีดิทัศน์สามารถนำมาใช้ ในการจัดการเรียนรู้ได้ทุกระดับชั้น ตั้งแต่อนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกโรงเรียน (วสันต์ อดิศัพท์, 2533 : 13)

สื่อที่นักการศึกษาต่างมีความเห็นว่าเป็นสื่อที่ดีสามารถนำมาช่วยแก้ปัญหา การจัดการเรียนรู้ได้ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพนั่นก็คือ บทเรียนด้วยตัวเอง ซึ่งมีประโยชน์ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสามารถของตนเองสามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้ดีอีก ทั้งยังเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของครูทำให้ครูได้มีเวลาเตรียมการ จัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นแก้ปัญหาคาดแคลนครูได้ (ประหยัด จิระวรพงศ์, 2528 : 248)

ในบรรดาสื่อและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้นั้นสื่อวีดิทัศน์หรือดีวีดีเป็นสิ่ง ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด เพราะสามารถให้ความรู้ได้ทุกรูปแบบตั้งแต่ความรู้ที่ง่าย ๆ ไปหากระบวนการที่ซับซ้อนได้และใช้กับผู้เรียนได้ทุกช่วงชั้น ทั้งนี้เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์มีเครื่องมือ (Equipment) และเทคนิค (Technique) ในการสร้างภาพได้อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ สื่อวีดิทัศน์

ยังเป็นสื่อที่ให้ผลทางด้านการรับรู้สูงมาก ด้วยเหตุผลที่ว่า การรับรู้ของคนเราเกิดจากการเห็นร้อยละ 75 การได้ยินร้อยละ 13 การสัมผัสถูกต้องร้อยละ 6 กลิ่นร้อยละ 3 และรส ร้อยละ 3 เคลนและฮอกก์เลย์ (Klein & Hockley. 1972 : 17) จะเห็นได้ว่าสื่อวีดิทัศน์นั้นสามารถเสนอได้ทั้งภาพและเสียงซึ่งมนุษย์รับรู้ได้จากการเห็นและได้ยินรวมกันแล้ว ได้ผลรับรู้ถึงร้อยละ 88 โรงเรียนประสบปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น เช่น พฤติกรรม การขาดความรับผิดชอบ (Dale. 1956 : 134)

จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยเป็นผู้จัดการเรียนรู้แก่นักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนอนุสรณ์ ตำบลหัวรอ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 มักประสบปัญหา เช่น นักเรียนมีเวลาค่อนข้างจำกัด ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน ส่งผลให้การปฏิบัติทักษะดนตรีไม่เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะปฏิบัติดนตรีสากล และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีหลายวิธี แต่สิ่งที่ผู้วิจัยสนใจ คือ การนำสื่อวีดิทัศน์มาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งควรให้มีการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรวิชาดนตรีสากล ช่วงชั้นที่ 3 เพราะการนำสื่อวีดิทัศน์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จะเป็นการพัฒนาทักษะปฏิบัติดนตรีสากล และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ สำหรับนักเรียนได้ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำกับการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำกับการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนอนุสรณ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ที่เลือกเรียนวิชาทักษะปฏิบัติดนตรีสากล จำนวน นักเรียน 100 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนอนุสรณ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ที่เลือกเรียนวิชาทักษะปฏิบัติดนตรีสากล

จำนวน นักเรียน 100 คน จับฉลากแบ่งกลุ่ม และสร้างเงื่อนไขโดยต้องมีเวลาว่างในการฝึกทักษะปฏิบัติในช่วงหลังเลิกเรียนของทุกวัน ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ จำนวน 30 คนและกลุ่มที่ศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเองจำนวน 30 คน จัดแบ่งเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 ปีละ 10 คน ทั้ง 2 กลุ่มเท่าๆ กัน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ซึ่งมี 2 วิธี คือ

2.1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ ได้แก่

2.1.1.1 ชั้นครูแนะนำการใช้สื่อวีดิทัศน์

2.1.1.2 ชั้นสังเกตรับรู้

2.1.1.3 ชั้นสอบถามในสิ่งที่ไม่เข้าใจ

2.1.1.4 ชั้นทำด้วยตนเอง

2.1.1.5 ชั้นฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ

2.1.2 การจัดการเรียนรู้โดยศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ได้แก่

2.1.2.1 ศึกษาคู่มือการใช้สื่อวีดิทัศน์

2.1.2.2 ชั้นสังเกตรับรู้

2.1.2.3 ชั้นคู่วิทัศน์บางช่วงที่มีปัญหา

2.1.2.4 ชั้นทำด้วยตนเอง

2.1.2.5 ชั้นฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ทักษะปฏิบัติ ได้แก่

2.2.1.1 เก็บบำรุงรักษาเครื่องดนตรี

2.2.1.2 อ่านโน้ตสากล

2.2.1.3 เคลื่อนไหวร่างกาย

2.2.1.4 ความไพเราะ

2.2.1.5 สร้างสรรค์

2.2.2 ความรับผิดชอบหน้าที่ ได้แก่

2.2.2.1 ระเบียบวินัย

2.2.2.2 ความกระตือรือร้น

2.2.2.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง

2.2.2.4 ความขยันหมั่นเพียร

2.2.2.5 มีคุณธรรม

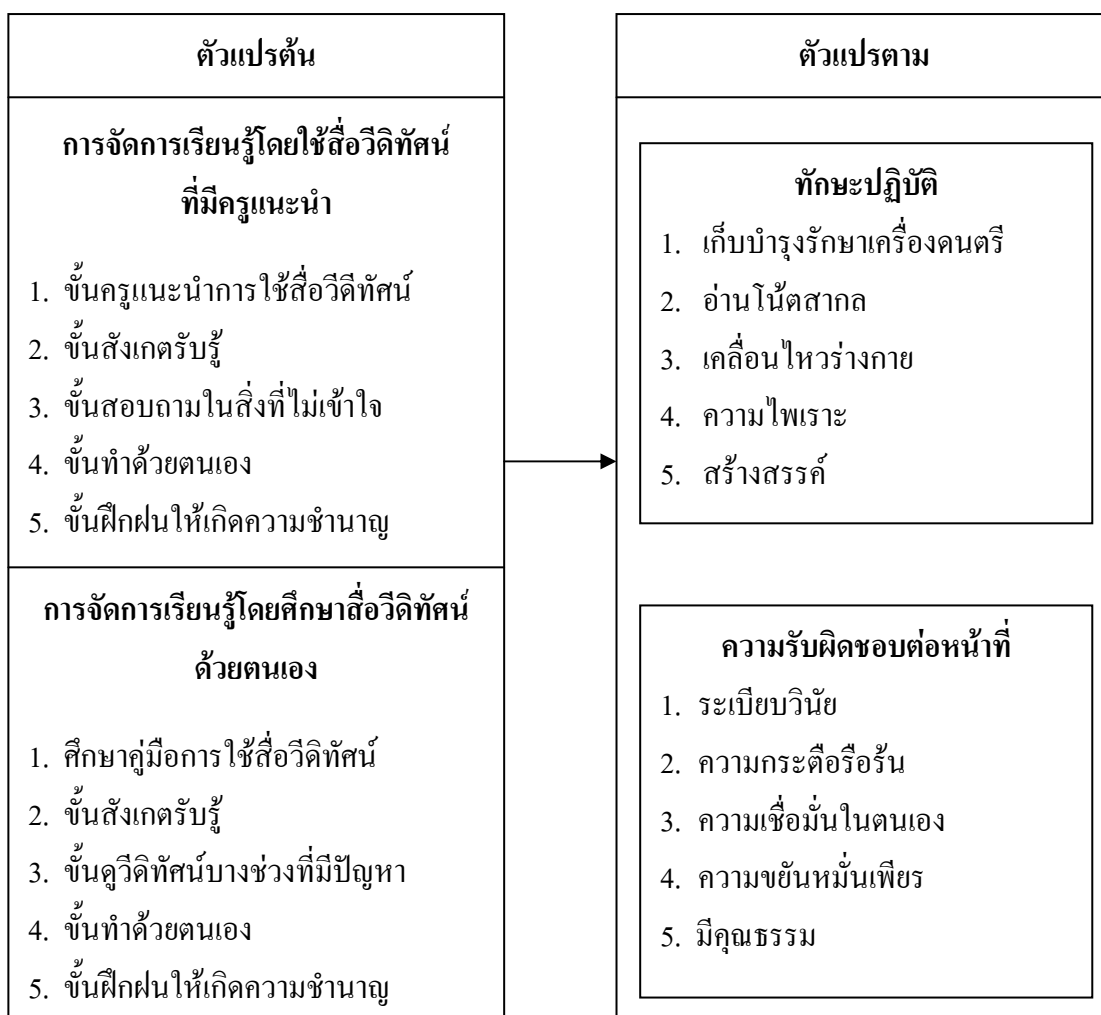
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ใช้เวลาในการดำเนินการทดลองจำนวน 20 ชั่วโมง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วิชา คนตรีสากล การปฏิบัติทักษะคนตรีสากล การเก็บรักษาบำรุงเครื่องดนตรี การอ่านโน้ตสากล การเคลื่อนไหวร่างกาย ความไพเราะในการปฏิบัติเครื่องดนตรี การสร้างสรรค์งานดนตรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ดนตรีสากล** หมายถึง ดนตรีตะวันตกที่ใช้การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ตำบลหัวรอ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. **ทักษะปฏิบัติดนตรีสากล** หมายถึง คะแนนความสามารถของนักเรียนในการปฏิบัติทักษะดนตรีสากล โดยประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามจุดประสงค์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ คือ
  - 2.1 **วิธีเก็บบำรุงรักษาเครื่องดนตรี** คือวิธีการดูแลรักษาเครื่องดนตรีให้มีอายุการใช้งานที่ยืนยาวมีความพร้อม และ สมบูรณ์ที่สามารถนำไปใช้งานได้ตลอดเวลา
  - 2.2 **อ่านโน้ตสากล** คือ การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลตามโน้ตสากลได้อย่างถูกต้องแม่นยำตรงตามทฤษฎี
  - 2.3 **เคลื่อนไหวร่างกาย** คือ การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลได้อย่างถูกต้องทั้งทำนองบรรเลง และ ยืนบรรเลง
  - 2.4 **ความไพเราะ** คือ ปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลได้อย่างถูกต้องตามสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายและจังหวะของโน้ตสากล
  - 2.5 **ความคิดสร้างสรรค์** คือ ความสามารถที่นำพื้นฐานทฤษฎีดนตรี มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่
3. **ความรับผิดชอบต่อน้ำที่** หมายถึง คะแนนการมีระเบียบวินัย ความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความขยันหมั่นเพียรและมีคุณธรรม ได้จากแบบประเมินความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. **การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์** ที่มีครูแนะนำหมายถึง การจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระวิชาดนตรีสากลโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ที่ครูจัดทำขึ้นเรื่อง การแบ่งกลุ่มเครื่องดนตรีสากล วิธีรักษาเครื่องดนตรีสากล เสียงดนตรีและสัญลักษณ์โน้ตสากล เครื่องหมายต่างๆ ลักษณะท่าทางต่างๆ ในการปฏิบัติเครื่องดนตรี ซึ่งในแต่ละขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้มีครูเป็นผู้แนะนำในสิ่งที่นักเรียนเกิดปัญหาขึ้น
5. **การศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง** หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระวิชาดนตรีสากลโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ได้แก่ เรื่องการแบ่งกลุ่มเครื่องดนตรีสากล วิธีรักษาเครื่องดนตรีสากล เสียงดนตรีและสัญลักษณ์โน้ตสากล เครื่องหมายต่างๆ ลักษณะท่าทางต่างๆ ในการปฏิบัติเครื่องดนตรี ซึ่งในแต่ละขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องศึกษาคู่มือให้เกิดความเข้าใจ ในสิ่งที่นักเรียนเกิดปัญหา

6. นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึง นักเรียนโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ตำบลหัวรอ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกเรียนวิชาดนตรีสากล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำกับการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเองแตกต่างกัน
2. ความรับผิดชอบต่อน้ำหนักของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำกับการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเองแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สื่อวีดิทัศน์ ดนตรีสากล เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สำหรับครู และนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการการเรียนรู้วิชาดนตรีสากล